

2. Сидоренко О. «Роль арт-терапії у відновленні психічного здоров'я в умовах війни» Журнал «Психологія і суспільство», №3, 2023.12с.

3. Колектив авторів. «Культура як зброя: мистецтво в умовах військового стану» Літопис.180с.

4. Коваленко А. «Як мистецтво допомагає Україні під час війни» Онлайн-стаття. Ukraïner. Дата публікації: 15.03.2023.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-85>

МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Горожанкіна О. Ю.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музично-інструментальної підготовки
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна*

Шевченко Н. А.

*заступник директора з навчально-виховної роботи,
вчитель мистецтва
Одеська гімназія № 33 Одеської міської ради
м. Одеса, Україна*

В епоху глобальних змін та соціальної напруги, коли кожен змушений шукати відповіді на складні питання про сенс життя та своє місце у світі, особливо гостро постає проблема духовної кризи сучасної молоді. Одним із ефективних шляхів її подолання є розвиток гуманістичної освіти, яка ґрунтується на духовних та культурно-історичних цінностях народу, формує у молоді світоглядні переконання, здатність до самостійного мислення та високий рівень духовної культури. Стрімкий розвиток інформаційно-цифрових технологій радикально змінив життєвий простір нового покоління, для якого інтернет, мобільні пристрої, комп'ютери та штучний інтелект стали звичними елементами. З одного боку, це відкриває перед молоддю безліч можливостей для навчання та розвитку, з іншого – може призвести до втрати інтересу до справжніх цінностей традиційного мистецтва. Віддаючи перевагу розважальному контенту з TikTok та YouTube, дітям важко не піддатися впливу сумнівних музичних зразків, які часто пропагують низькопробну культуру та негативні цінності. Окрім того,

надмірне споживання коротких відеороликів може призвести до розвитку кліпового мислення, що ускладнює сприйняття складних мистецьких творів. З огляду на це актуалізується роль вчителя мистецтва в контексті його музично-просвітницької діяльності, яка сприяє поширенню музичної культури серед учнів, формуванню художньо-естетичних смаків та інтересів, певної мистецької ерудиції.

Нова українська школа (НУШ) ставить перед учителем мистецтва нові завдання, пов'язані з формуванням в учнів ключових компетентностей, розвитком їхньої творчої особистості та вихованням патріотичних почуттів. Роль вчителя у розбудові середовища для навчання в НУШ, за твердженням Н. Бібік, спирається на провідні ідеї та положення видатних педагогів та філософів минулого (Т. Шевченка, Б. Грінченка, С. Русової, М. Монтесорі, Ж. Піаже, В. Сухомлинського, Л. Виготського та ін.) [1]. Учитель Нової української школи, – зазначає автор, «має поважати кожну дитину, вірити в її успішність, бути чесним та вміти визнавати свої помилки, бути послідовним та справедливим, цінувати зусилля дітей, а також організовувати стимулююче освітнє середовище» (Там само).

Музика завжди відігравала важливу роль у духовному та моральному розвитку людини і суспільства. Музичне просвітництво, як окремий вид діяльності, було спрямоване на популяризацію музичних знань та ознайомлення з кращими зразками світової музичної культури. Його завдання та зміст змінювалися згідно з історичними умовами, культурним контекстом та естетичними потребами суспільства. На думку Г. Падалки [2] та О. Щолокової [3] сутністю музичного просвітництва є синтез учителювання й просвітництва, що вимагає від учителя високого рівня музичної грамотності, загальної музичної освіти, усвідомлення стійкої потреби в нових та удосконаленні вже набутих знань та їх розповсюдженні. Сьогодні музичне просвітництво потребує нових концептуальних підходів, оновлених завдань та змісту. Основними напрямками музично-просвітницької діяльності вчителя мистецтва в умовах НУШ є *організація музичних заходів*: проведення концертів, фестивалів, конкурсів, тематичних вечорів, присвячених видатним композиторам, виконавцям, музичним жанрам тощо; *проведення лекцій та бесід*: знайомство учнів з історією музики, жанрами та стилями, творчістю відомих композиторів та виконавців; *створення музичних гуртків та ансамблів* з метою залучення учнів до активної музичної діяльності, розвитку їхніх творчо-виконавських здібностей; *використання інтерактивних методів навчання*: застосування мультимедійних технологій, ігор, вікторин, музичних квестів для активізації пізнавальної діяльності школярів; *інтеграція з іншими предметами через міждисциплінарні проєкти* (використання музики як засобу міжпредметної інтеграції на уроках літератури, історії, образотворчого мистецтва тощо); *співпраця з батьками*: організація

спільних музичних заходів, залучення батьків до освітньо-виховного процесу школи, проведення консультацій та бесід з питань музичного виховання.

Отже, музично-просвітницька діяльність вчителя мистецтва є важливою складовою освітнього процесу в умовах НУШ. Вона сприяє формуванню у дітей естетичних смаків, розвитку їхньої творчої особистості та вихованню патріотичних почуттів. Успішна реалізація цієї діяльності залежить від професійної компетентності та творчого підходу вчителя до організації та координації цієї роботи.

Література:

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
2. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
3. Щолокова О. П. Компетентнісний підхід у просвітницькій діяльності вчителя музики. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти*. 2011. Вип. 22. С. 15–19

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-86>

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ

Ємельова А. П.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну
Криворізький державний педагогічний університет
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Сучасна освіта орієнтована на розвиток творчих і адаптивних особистостей, здатних до самовираження та вирішення складних завдань. Мистецтво і дизайн у навчальному процесі сприяють формуванню у студентів естетичного сприйняття, комунікативних навичок і здатності до інноваційної діяльності. Ураховуючи швидкий розвиток цифрових технологій, виникає необхідність інтеграції новітніх методів викладання мистецтва та дизайну в освітні процеси.

Історичні передумови формування дизайнерської освіти в Україні закладені через розвиток закладів освіти, що здійснювали підготовку фахівців у сфері дизайну в Києві, Харкові та Одесі в період другої половини